

HEMATOLOJİ (Kanbilimi) TIPTA UZMANLIK YETERLİK KOMİSYONU (HEM-TUYEK)

HEMATOLOJİ (Kanbilimi)

**TIPTA UZMANLIK YETERLİK KOMİSYONU
(HEM-TUYEK) YETERLİK SINAVLARI
YÖNERGESİ**

2022

**Hematoloji Tıpta Uzmanlık Yeterlik Komisyonu Ölçme Değerlendirme Çalışma Grubu
tarafından hazırlanmıştır (07.06.2022)**

HEMATOLOJİ (Kanbilimi) TIPTA UZMANLIK YETERLİK KOMİSYONU (HEM-TUYEK)

SUNUŞ

Ülkemizde Hematoloji alanındaki bireysel yeterlik sınavı ilk kez 2010 yılında Türk Hematoloji Derneği tarafından ÖSYM iş birliği ile yapılmıştır. On iki yıldır kuramsal bilgi ölçer nitelikte sınavlar yapılmış ve sınav başarı belgeleri verilmiştir. Türk Hematoloji Derneğinin desteği ile kurulan ancak çalışmalarını tarafsız ve bilimsel olarak özerk bir şekilde yürüten Hematoloji (Kanbilimi) Tıpta Uzmanlık Yeterlik Komisyonu (HEM-TUYEK) Hematoloji alanındaki ulusal yeterlik sınavlarını (kuramsal ve uygulama) yapma/değerlendirme koşullarını gözden geçirme kararı almıştır.

HEM-TUYEK Yeterlik Sınavları Yönergesi oldukça geniş kapsamlı hazırlanmıştır. Hem kuramsal hem de uygulama sınavlarının birlikte ve uluslararası standartlarda yapılması, akademik unvana sahip uzmanlara başlangıçta sınırlı sürede geçerli olan yeterlik belgelerinin verilmesi ve yeniden belgelendirme gibi başlıkları içermektedir.

Yönerge HEM-TUYEK Ölçme Değerlendirme Çalışma Grubu üyeleri tarafından hazırlanmış ve HEM-TUYEK Yürütme Kurulu tarafından onaylanmıştır. Yönergenin oluşturulma aşamasında emek harcayan üyelerimize ve desteklerini her zaman yanımızda hissettiğimiz Türk Hematoloji Derneği Yönetim Kuruluna çok teşekkür ederiz.

Hematoloji Tıpta Uzmanlık eğitiminin uluslararası standartlarda uygulanması ve değerlendirilmesine katkısı olacağını düşündüğümüz bu çabaların camiamıza hayırlı olması dileklerimizle, saygılar sunarız.

HEM-TUYEK Ölçme Değerlendirme Çalışma Grubu

HEMATOLOJİ (Kanbilimi) TIPTA UZMANLIK YETERLİK KOMİSYONU (HEM-TUYEK)

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar

1. Amaç

Bu Yönergenin amacı, Hematoloji Tıpta Uzmanlık Yeterlik Komisyonu (HEM-TUYEK) tarafından hazırlanan Hematoloji Tıpta Uzmanlık Yeterlik Sınavlarına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

2. Kapsam

Bu Yönerge, HEM-TUYEK tarafından yapılacak Uzmanlık Yeterlik Sınavlarına ilişkin usul ve esasları kapsar.

3. Dayanak

HEM-TUYEK yönergesinde var olan ölçme değerlendirme maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

4. Tanımlar

Bu yönergede geçen;

Aday: HEM-TUYEK Uzmanlık Yeterlik Sınavlarına başvuran eğitiminin son 6 (altı) ayındaki Hematoloji uzmanlık öğrencileri veya Hematoloji uzmanlığını almış kişileri,

Komisyon: Hematoloji Tıpta Uzmanlık Yeterlik Komisyonunu (HEM-TUYEK),

Sınav Komisyonu: HEM-TUYEK Yürütme Kurulu tarafından seçilen üyelerden oluşan, yeterlik sınavlarını ve sınav jürilerini belirleyen sorumlu kişileri,

Sınav: HEM-TUYEK Tıpta Uzmanlık Kuramsal ve Uygulama Yeterlik Sınavlarını,

Salon: HEM-TUYEK Tıpta Uzmanlık Yeterlik Sınavlarının gerçekleştirileceği salonu,

Formlar: Salon görevlileri, sınav tutanağı ve sınav soruları değerlendirme raporları, sınav-soru itiraz formu gibi belgeleri,

Salon Görevlisi: İlgili sınav salonunda görev yapan salon başkanı, gözetmenleri ve uygulama sınavı uygulayıcılarını tanımlar.

HEMATOLOJİ (Kanbilimi) TIPTA UZMANLIK YETERLİK KOMİSYONU (HEM-TUYEK)

Sınavlar, Sınavların Yürütülmesi, Sınav Görevlileri

5. Sınavlar, Sınav Komisyonu ve Görevleri

5.1. Genel bilgiler:

5.1.1. Hematoloji Yeterlik Sınavları kuramsal ve uygulama sınavları olarak iki aşamada yapılır. Kuramsal sınavda başarılı olanlar ikinci aşama olan uygulama (beceri) sınavına başvurma hakkı kazanırlar.

5.1.2. Sınav Komisyonu, uzmanlık eğitimi veren kurumlarda en az 3 (üç) yıldır aktif eğitici kadrosunda bulunan doçent ve profesörler ile bu kadroların emeklileri arasından seçilen 6 (altı) asil ve 6 (altı) yedek üyeden oluşur. Ölçme Değerlendirme Çalışma grubunun (ÖDÇG) önerisi ile Sınav Komisyonunda çalışacak üyeler Yeterlik Yürütme Komisyonuna sunulur ve Yeterlik Yürütme Komisyonu tarafından iki yıl süre için görevlendirilirler. Bu görev için ÖDÇG üyeleri de önerilebilir. Seçilen üyeler kendi aralarında kuramsal ve uygulama sınav sorumluları olarak görevlendirme yaparlar. Bir üye üst üste en fazla 2 (iki) dönem görev yapar. Komisyon kendi arasında bir başkan ve bir raportör seçer; başkan ve raportör üst üste en fazla 2 (iki) dönem göreve devam eder. Mazeretini yazılı olarak bildirmeden ardı ardına 2 (iki) kez toplantıya katılmayan üyenin üyeliği düşer. Kendi isteği ile veya yürütme kurulunun kabul ettiği gerekçelerle ayrılan üyenin yerine sırası ile yedek üyeler göreve çağrılır. Sınav komisyonu en az yılda 2 (iki) kez olmak üzere yıllık toplantı sayısına bağlı kalmaksızın, ihtiyaç olduğunda yüz yüze veya çevrim içi toplantı planlar ve organize eder.

5.2. HEM-TUYEK Sınav Komisyonunun Görevleri:

5.2.1. ÖDÇG tarafından belirlenen sınav tarihinden en az 2 (iki) ay önce toplanarak, o yıl içinde yapılması planlanan Uzmanlık Yeterlik Sınavlarının hazırlıklarına başlamak,

5.2.2. Yeterlik sınavına girmek üzere başvuran adayların başvurularını değerlendirmek ve başvurusu uygun olanların sınava alınmasını sağlamak için ÖDÇG'ye öneride bulunmak,

5.2.3. Gelen talep sayısına göre sınavın yapılıp yapılamayacağı konusunda ÖDÇG'ye rapor hazırlamak,

5.2.4. ÖDÇG tarafından saptanan ilkelere göre yeterlik sınav sorularının ve sınavın hazırlanmasını sağlamak,

5.2.5. Yeterlik sınavlarının kapsamını teknik ve bilimsel açıdan kontrol etmek (akran değerlendirmesi),

HEMATOLOJİ (Kanbilimi) TIPTA UZMANLIK YETERLİK KOMİSYONU (HEM-TUYEK)

5.2.6. Sınav uygulaması, sorular ve değerlendirmelere ilişkin her türlü talep veya itirazların zamanında sonuçlandırılmasını sağlamak, sınav veya soru iptalleriyle ilgili görüşünü ÖDÇG'ye bildirmek,

5.2.7. Sınav sonuçlarını değerlendirerek ÖDÇG'ye bildirmek,

6. Sınavların Uygulama Esasları

6.1. Kuramsal ve Uygulama Sınav Esasları

6.1.1. Genel Bilgiler: Kuramsal değerlendirme sınavı yılda en az 1 (bir) kez yapılır. Sınav takvimi Sınav Komisyonu ve ÖDÇG tarafından belirlenir ve Yürütme Kurulu'nun onayı ile ilan edilir. Sınava hematoloji tıpta uzmanlık eğitiminin son 6 (altı) ayına girmiş veya hematoloji uzmanı belgesini almış hekimler katılabilir.

Kuramsal değerlendirme sınavında başarılı olan adaylar uygulama sınavına başvurma hakkı kazanırlar. Sınavda başarısız olan adaylar bir sonraki kuramsal sınava girip başarılı olmadan uygulama sınavına alınmazlar. Hematoloji tıpta uzmanlık yeterlik sınavı birinci basamağı olan kuramsal sınavda başarılı olan adayın uygulama sınavına girme hakkı devam eden 3 (üç) yıl ile sınırlıdır. Bu süre içerisinde uygulama sınavına girmeyen veya uygulama sınavında başarılı olmayan adayların tekrar kuramsal sınava girmesi gerekir. Kuramsal sınavda başarısız olan adayların tekrar kuramsal sınava girme hakları sınırsızdır.

6.1.2. Sınav Sorularının Hazırlanması:

6.1.2.1. Sınavlar, hematoloji uzmanlık alanının gerektirdiği tüm yetkinlik ve yeterlikler (bilgi, beceri ve tutum) ile ulusal hematoloji uzmanlık eğitim programında belirtilen hedefleri kapsayacak şekilde (kapsam geçerliliği) hazırlanır.

6.1.2.2. Sınavlarda konular ve kavramlar; önemleri, toplumdaki sıklıkları ve morbidite ve mortaliteye etkileri oranında yer alır. Sorular dengeli bir biçimde dağıtılır. Sınav öncesi çekirdek eğitim programındaki hastalıklar, uygulamalar listesi ve soru ağırlıkları ilan edilir.

6.1.2.3. Bilgi ölçen sınavlarda sorular öğrenme sürecinde bilginin anımsanmasından üst düzey zihinsel etkinliklere doğru değişik düzeylerde hazırlanır ve veri yorumu ya da problem çözme sorularına ağırlık verilir. Beceri sınavlarında alandaki tipik ve toplumda önemli sıklıkta olan veya gelecekte sorun oluşturacak semptom, durum ve kritik uygulamalar sorgulanır.

6.1.2.4. Sınavların, yazılı/çoktan seçmeli sınavlar, yapılandırılmış sözlü, nesnel örgün klinik sınavlar gibi, uygun yöntemler ve araçlar kullanılarak sistematik ve rastlantısal hatalardan

HEMATOLOJİ (Kanbilimi) TIPTA UZMANLIK YETERLİK KOMİSYONU (HEM-TUYEK)

(hedeflerin ortam ve yöntemlerle uyumsuzluğu, gözlem ve gözlemci farklılıkları vb.) ve ölçümle ilgili sorunlardan arındırılmış olması gereklidir.

6.1.2.5. ÖDÇG, gönüllü eğitim meclisi üyelerinden sınav sorusu hazırlamasını isteyebilir. Sınav soruları gizlilik esaslarına uyularak e posta ve/veya çevirim içi soru yazma yöntemi ile de alınabilir. Sınav soruları teknik ve bilimsel olarak iki aşamalı akran değerlendirmesinden geçirildikten sonra soru havuzuna aktarılır.

6.1.2.6. Yeni hazırlanan sınav soruları HEM-TUYEK Sınav Komisyonu tarafından düzenli olarak gözden geçirilir; güncellik, doğruluk ve ayırıcı düzey bakımından değerlendirilir.

6.1.2.7. Hazırlanan sorunun içeriği konusunda yararlanılan kaynağın belirtilmesi gereklidir. Kaynakların genel kabul görmüş ulusal ve uluslararası hematoloji kitapları veya sorunun hazırlandığı tarihte geçerli olan “Tanı ve Tedavi Kılavuzlarına” uygun olması gereklidir.

6.1.2.8. Sınav toplam 100 sorudan oluşur. Sorulacak sorular HEM-TUYEK Soru Bankasından rasgele seçilir. Kuramsal sınav içeriğinin klasik ve probleme dayalı soru tipleri ve soruların temel konuları açısından dengeli dağılımından Sınav Komisyonu sorumludur.

6.1.2.8. Sınav komisyonu tarafından soruların incelenerek basıma veya çevirim içi olarak hazır hale getirilmesi sağlanır.

6.1.2.9. Sınav sorularının basımı veya çevirim içi hazırlığı aşamasında sınav komisyonundan en az bir üye hazır bulunur. Bu üye (ler) basılı veya çevirim içi materyalin son kontrolünü yapar ve güvenli bir şekilde depolanmasını sağlar.

6.1.2.10. Kuramsal sınavda başarı: Kuramsal sınavda başarı mutlak değerlendirme üzerinden yapılır ve 100 soruluk bir sınavda başarı oranı %70 ve üstü olarak kabul edilir.

6.1.2.11. Uygulama sınavı ilkeleri: Bu sınava kuramsal sınavında başarılı olan adaylar alınmaktadır. Önceki yıllarda kuramsal sınavında başarılı olan adaylar doğrudan uygulama sınava girme hakkını kazanırlar. Uygulama sınav içeriği hematoloji uzmanının yetkinlik ve yeterliklerinin ölçülmesi esaslarına göre düzenlenir. Uygulama sınavı objektif yapılandırılmış klinik sınav (OSCE) yöntemi ile ve uygulama sınavlarına uygun ortamlarda yapılır. OSCE tarzı değerlendirme sınavında 12-15 istasyonda ve her istasyonda 8-10 dakikalık sürelerde yapılır. Sınav uygulaması sırasında sınav komisyonu üyeleri yanında ilgili beceri laboratuvarının uzmanları ve sivil toplum örgütü temsilcileri de görev alabilir. Olgu yönetimi yanıt anahtarları sınav komisyonu tarafından önceden hazırlanmaktadır. Sınava giren adaylara sınav sırasında

HEMATOLOJİ (Kanbilimi) TIPTA UZMANLIK YETERLİK KOMİSYONU (HEM-TUYEK)

verilen aday numaralı etiketler sayesinde komisyon üyeleri okudukları kâğıdın hangi adaya ait olduğunu bilmezler.

6.1.2.12. Değerlendirme: Sınavda mikroskop kullanma becerisi, periferik yayma-kemik iliği boyaması, kemik iliği aspirasyon-biyopsisi yapma becerisi, akış sitometri rapor değerlendirmesi, hemoglobin elektorforez sonuç değerlendirmesi gibi uygulama ve analiz yapma becerilerini içeren istasyonlar yer alır. Sınav öncesi, ÖDÇG sınav komisyonu tarafından baraj istasyonlarının içeriği ve sayısı ilan edilir. Bu istasyonları başaramayanlar sınavdan başarısız sayılırlar. Adayın 12-15 istasyonun baraj olanları hariç diğerlerinde toplamda %70 oranında puan alması gerekmektedir.

6.1.2.13. Sınavda her bir ölçme hedefi ve toplam yüzde (%) performanslar belirtilip sadece adaya bildirilir. Sınav yeterlik barajını aşanlara yeterlik belgesi düzenlenir ve uygun ortamlarda ilan edilir.

6.1.3. HEM-TUYEK Tıpta Uzmanlık Yeterlik Sınavı Uygulanması

6.1.3.1. HEM-TUYEK ÖDÇG tarafından her yıl belirlenen yıllık sınav takvimi HEM-TUYEK Yürütme Kurulunca değerlendirilerek HEM-TUYEK web sitesinde ilan edilir.

6.1.3.2. Sınav başvuruları sınav tarihinden 15 (on beş) gün öncesine kadar kabul edilir. Bu tarihten sonra yapılan başvurular kabul edilmez.

6.1.3.3. Sınavın yapılacağı salon, sınav saati ve sınav görevlileri (Salon Başkanı ve Gözetmenler) HEM-TUYEK Sınav Komisyonunca belirlenir. Sınav tarihinden en az 15 (on beş) gün önce salon görevlilerinden sınava katılmayı kabul ettiklerine dair yazılı onay alınır.

6.1.3.4. Salon başkanı sınav günü, sınav evrak kutularını/çantalarını/ çevirim içi sistem şifrelerini ÖDÇG yetkilisinden tutanakla teslim alır, gerekli kontrolleri yaptıktan sonra, sorun varsa durumu ÖDÇG yetkilisine bildirir.

6.1.3.5. Sınav salonunun düzeninden, sınav sorularının zamanında ve doğru sayıda teslim alınmasından, sınavda gerekli olabilecek kalem, silgi ve/veya bilgisayar sistemleri gibi malzemelerin temininden ve sınav bitiminde belgelerin eksiksiz olarak ÖDÇG temsilcisine teslim edilmesinden Salon Başkanı sorumludur. Salon başkanı ve gözetmenlerin görevleri ekteki Form 1 (HEM-TUYEK Tıpta Uzmanlık Yeterlik Sınavı Sınav Görevlisi Yönergesi)'de açıklanmıştır.

6.1.3.6. Sınav bitimi teslim alınan sınav tutanağı (Form 2, HEM-TUYEK Tıpta Uzmanlık Yeterlik Sınavı Sınav Tutanağı) ve sınav belgeleri HEM-TUYEK Sınav Komisyonunca

HEMATOLOJİ (Kanbilimi) TIPTA UZMANLIK YETERLİK KOMİSYONU (HEM-TUYEK)

değerlendirilir. İtiraz edilen sorular Sınav Komisyonunca değerlendirilir ve gerekli durumlarda iptal edilir. Yanlış olduğu kesinleşen sorularda adaylar doğru cevap vermiş kabul edilir.

61.3.7. Sınav bitiminde sorular madde analizi (zorluk derecesi ve ayırıcılık indeksi) açısından değerlendirilir. Bu analizin sonuçları (Form 3, HEM-TUYEK Tıpta Uzmanlık Yeterlik Sınavı Soru Değerlendirme Formu) Sınav Komisyonu tarafından incelenir ve gerekli durumlarda düşük nitelikli olduğuna karar verilen sorular soru havuzundan çıkarılır veya yeniden düzenlenir.

61.3.8. Sınav sonuçları sınava katılan kişilere en fazla 2 (iki) hafta içerisinde bildirilir.

6.1.3.9. Sınav belgeleri HEM-TUYEK tarafından en az 10 (yıl) süre ile saklanır.

6.1.3.10. Sınav sırasında uyulması gereken kurallar Form 1’de açıklanmıştır.

6.1.4. İtiraz süreci:

6.1.4.1. Sınav sorularına itiraz süreci: Sınav sorularına itirazlar en geç 48 saat içinde itiraz formu doldurularak çevirim içi olarak ÖDÇG’ye yapılır. İtirazlar Sınav Komisyonu tarafından incelenir ve hazırlanan rapor ÖDÇG’ye sunulur. Sorunun iptali veya doğru cevabın değiştirilmesi kararı Sınav Komisyonu tarafından hazırlanan rapor incelenerek ÖDÇG tarafından verilir.

6.1.4.2. Sınav sonuçlarına itiraz süreci: Sınav sonuçlarına itirazlar sınav sonuçlarının ilanından sonra en geç 48 saat içinde sınav sonucu itiraz formu doldurularak çevirim içi olarak ÖDÇG’ye yapılır. İtirazlar Sınav Komisyonu tarafından incelenir ve hazırlanan rapor ÖDÇG’ye sunulur. Sınav sonucunun değişiklik kararı Sınav Komisyonu tarafından hazırlanan rapor incelenerek ÖDÇG tarafından verilir.

6.1.5. Gizlilik ve Güvenlik: Sınav sorularının hazırlanmasından sonuçların ilan edilmesine kadar geçen süredeki her türlü iş ve işlemler, gizlilik içinde ve güvenlik önlemleri alınmak suretiyle yürütülür.

7. Bu yönergede olmayan durumlar için karar yetkisi HEM-TUYEK Yürütme Kurulu’ndadır.

8. Yürürlük

8.1. Bu yönergenin kuralları HEM-TUYEK Yürütme Kurulu tarafından onaylandıktan sonra yürürlüğe girer. HEM-TUYEK başkanı tarafından yürütülür.